Gazar byriiin prolitaarinar, negedegtii!

nvaari 29
1934
5 (1176)
-YDE KOTO
sojuuziin, 19.

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) N BM MK, BMA SSR TGK ba Burfropsoviin eder byriin oorgan

izaariin amagalan bişe baidaliigi bolşoviigoor usadkaka

) Namiin Zyyn sibiiriin koar konfereence bol namiin ıral neegdekiin urid aikabuucalgatai cag yjede cugıgedygeer taban zil dotoroo ıiirte socialiis baiguulaltiigi ınii ba anginuud ygei so ıelgəmiigi togtooko kojor tyryyşiin ziliin prograamiigekiin teləə temecellin den i negedeze ulam caaşaa aguu jikenyyd prograamiimilbo.

ordugaar konfereenciin Kizn azal kedəlməri tukaida Raazymoviin iledkeliigi sonos talsan togtooliigi bide me eder 'gargaba.

nai Zyynsibiir kizaai bol ineriin aza yiledberi baiguulka ədəə azakuigi socialiis zamaar iken baiguulka talaar jikeken lnyydiigi, ilangajaa tyryyşlin zil dotor tabiza jiresen baiizaariin nam emki bol namiin a zasagiin gazariin, zygees i kizaariin aradiin azakuigi ylke jabadalda tomilson igi ba mən kizaar dotoriin bajaligiigi ezemdeze çadaaizkomiin tyryyşiin kətəlbəri edəə azaliigi udaridaka jaba namiin zinkeni şugamiigi o kereg deere bejelyylze a ygel baisan bəgəəd eneen s kolkooziin baiguulaltada nil yzeliin çanartai jabuulalrgan, əərəə bytekede naida „zyynii“ zabkairaltanuudiieed gargasan baina.

ariin namiin II konfereenciin liin manai byke nam emkiriç jekeken uçar udkatai bol ilni juub gekede namiin təb eJ bol 1933 onii avguusta togtooloor manai kizaariin ıkiiin baidaliigi amagalan esen tyyketei togtool garaısa tereenii koino kojor sara enii syylde azal kedəlməriəə e çadakagyi tula kizkomiin aar nək. Lioonoviigi gargame baidaliin koino bolson

il soninii sajiin dugaaruudta daka nək. Raazymoviin kliedkel ba tereen tus ma nai o garsan togtoomzo bol in nameklin azal kedəlməriiooldoson dutuu dunda ba dalnuud bujuu kizaariin jere lan bişe baidaliigi eesedlini ymzelke josoor syylçelen iigiin çarnartaigaar ilerkelen inzelel egçe, tere amagalan aidaliigi şuud usadkaad ton zilyyd dotor byke kolbootiin n jabagça respyyblig ,mozo ba kizaariin negen cokom çadakiin bodoto prograam Eneende odoo jamarçsezeg yl,

Kizaariln kojordugaar konfereenciin tribyyn deerees nək. Raazymov bol „namiiu kojordugaar konfereenciin nerees XVII kuraliin emene. namiin udaridagça nək. Staalinda mənəə kozomdoson, amagalan bişe baidalaa yrgelzelseer jabasan Zvyn—Sibiiriin kizaar bol zyynsibilriin bol şovliguudiin kyçeleer ene ziliin dunda tyryylen jabagçadiin negen bolzo çadana. . . japoonii imperalizmiin bulimtaran orokin teseb delgerç baigaa manai kizaariigi ton bogonikon cag bolzor dotor tygderçegyi bata beki kerem bolgono“ gesen bolşoviiguudiin tangarig egesen bişuu. Tere bolşovligiin ujalga ba bodoto kereg kojor koorondoo salaataka ygei, kari bolşoviigiin ujalgani bodoto keregeer azal kedəlmərieer bejelyylegdesen baika josotoi.

Zyynsibiir kizaariin negen salbari bolko manai Buriaad Mongoliin namemki bol ene çukala ujalgiigi dyyrgekiin teləə kerzerge temeceze bainam geze çalgan yzebel, manai kizaariin amagalan biçe baidalaas garakiin tyryyşiin nekecəl mən bolko kabariin tarilgada beledkel mənəə eder manai respyybligte tuiliin kangaltagyi jabaza baina.

Yresenii foondo baiguulka teseb respyyblig dotoroo oroi 59% dyyrgegdesen ba Tarbagatain aimag 34 proc. Kori—69, M Şiber—41 g. m. begeed traagtar ba kedee azaliin maşiina zebsegiigi mən kangaltagyi jabuulza bainabdi. Kizaariin konfereenciin togtooson yrecii gi 100 proc. beledkeke egeel syyl şiin bolzorni fevraali 1 eder azai. Ene kedeken ədərte manai namemki bol kamag kyçe çadalaa zangi daza, bolşoviigiin kurdabçalaar yresenii foondiigi gyiced beledkekeni tyryyşlin ujalga bolno.

Kizaariin kojordugaar konfereenciin togtool bol kedeenii azakuigi ba ilangajaa mal azaliigi debzyylke kolkoozuudiigi bolşoviig ba kolkoozçon aradiigi çanga çadaltai bolgokiin temeceliin todorkoi zaabarinuudiigi gargaba.

Manai namemkiin kedee azakuigi kamtaruulka jabadalda namiin gol zaabariigi zabkairuulza, kolkooz baiguulaltiin yndesen foormo bolko kedee azaliin arteelnuudiigi alkaza ked. azaliin komuuna keterkei oloor togtookoos gadna, baakanuud, kyçe çadalgyi kolkoozuudiigi baiguulsan. Mal azaliigi keregceel ygei, mal azal tukaida TK ba nək. Staalinii ton todorkoi zaabarinuudiigi zabkairuulsan baina geze togtoolor temdeglebe.

Manai nam emkiin zorilgonuud bol kedee azaliigi erçemtei deb zyylkiin teləə kolkoozuudiin ali bykii azal kedəlməriiigi sain medeze, nək. Raazymov bodoto keregiin çanartai, opiratiiv todorkoi ketelberiiin arga meetediigi ezemden suralsaza 1934 ondo sovkoozkolkoozuudiigi azakuin baemki dkelgiin talaar byri bekizyylze, kabariin tarilga paariin kampaani, urgaçiin kuriaalgiin kampaani, tariaa tuşaalga g. m. zorilgonuudaa cag bolzortoni erkim sainaar dyyrgeze ilaka baina.

Zyynsibiiriin kizaar bol kojordugaar taban zilde aguu jikenyyd indyystriin baiguulamzanuudiigi byteene.

Altanai azayiledberi, nyyrsenii ba sliyyd yiledberinyydiigi ulam tyrgeer debzyylke jabadalda aikabtar jike mengen zeeri somologdoson. Zyynsibiiriin oronii baragda çagyi delekein bajaligiigi ezemdeke tukai tuiliin jike azal kebəlmeri jabuulagdana. Mən kojordugaar taban zilde keden arbaad şine gigaantanuud byteegdene—Deede Ydiin PVRZ, Krasnojaarskiin maşiina baiguulamziin zavood, Pitroovstroi ba kimkombinaad g. m.

Bide bol əəriingəə respyybligiig ulam ərgənəər indyystrizyylze, tereenii yndeseer əəsədiingəə yndesen porolitaarnuudiigi bii bolgokiin tus jikeken azal kedelməri jabuulka josotoi baina.

Basa manai moziin namemkiin emene kizaariin II konfereencoor onco tabigdasan zorilgo bol socialiis malazaliigi bekizyylke azai.

Mal azaliigi bekizyylke tukai nək. Raazymov kelekedee feermenyy diigi bekizyylke gesen zorilgo bol nen tyryyn maliin erkim sain karalga oroldolgiigi kangaka, seremzetei kinaltiigi togtooko, malazaliin brigaadiin azaliigi zebəər em kidkeke ba maliin dulaan koto kaşaa barika josotoi bəgəəd ene zorilgo bol demii kimdaka kereg bişe doiboç eneenligi 1934 ondo erkebişe dyyrgene gesen toologdoson ene zorilgonuudiigi josoçolon dyyrgeze tyryy respyyblig ba mozonuudiin negen bolkiin koinoos temecene.

Bidenii amagalan bişe baidaliigi usadkakiin koinoos temeceke temecel bol jikeken kyndetei temeceen mən, „Soveed kolbootiin tuilin çukala manalai poosto bolko Zyyn sibiiriin gazar deere azal kedəlməri jzaauulza baikadaa ken biden bygedeeree omorkoko josotoi“ geze kək. Raazymoov kelesen.

Usan zamiin traansportiin udaarno brigaadanuud XVII kuraliigi ialaltataigaar ugtazai

Dabasan amzaltanuudaar kizaarlaza bolkogyi

Selenge mərenii usan zamiin traansport deere udaarna ceeke, origaadanuud BK(b)N-iin XVII-dugaar kuraliin neremzete bykekolbootiin yiledberiiin dobtolgodo şuud orolcozo, uul kuraliigi ugtuulan traansport deere əbəliin zasabariin prograamiigi amzaltatai dyyrgeze 1934 onii zunii usan zamiin jabuulgada bolşoviigiin josoor beledkeke geze daiçalkui ujalganuudiigi abasan baika jnm.

Keniç medeseer usan zamiin traansport bol syyliin zilyydte zamiin jabuulgiin tesebiigi ugta gyicedkeze çadadag ygei baisan begeed, tyynii gol şaltagaanuudiin negen bol zamiin jabuulgada beledkeliin kedəlməri əbəliin yjede buzagai sula erkilegdedeg ba usan zamiin traansportiin udaridagçad bol ertees bolsoviig josoor beledkeke, parokoodiin əbəliin zasabariigi udaarnaar erkilze, ynen zamiin jabuulgiin kugacaa dotor baakanç saad ygei reise kiike uçairiigi sain mededeg ygei bujuu jere „cag erte baina“ gekeer oportuunis yzel gargaza əbəliigi barasan koino cag şakarduu dobtolgol əəgədəg baisan.

Tiin 1933-34 onii əbəliin zasabari bol namaraas koişo ekilke josotoi ba 'argatai baisan bolboç jike kozomdozo oroson baina. Gebeç udaarniduud, udaarna ceekenyyd namiin XVII-dugaar kuraliigi ugtuulan əəsədtəə daiçalkni ujalganuudiigi abça əbəliin zasabariigi çag bolzortoni byrin təgəs gyicedkekeer nam zasagiin gazariin əmənə naidabari əgəsəni Udaarniguudiin yge kezeede belən baika josotoi.

Usan zamiin traansportiin udaarniguud əəsədiiu kelesen ygees garaagyi. Əəsədtəə abasan ujalganuudaa ynen zyrkenees bolşoviig josoor bejelyylze çadaa şuu.

Zişee bolgozo keden udaarno brigaadanuudiigi dursabal: parakoodiin karavaanii kedəlmərişed kamta 120 kyn namiin XVII dugaar kuraliigi ugtuulan əəsədtəə abasan ujalganuudaa tus kuraliin neegdeke ədər 100 proc. gyicedkegdebe.

„Kopiraator“-parokoodiin zasabariin nək. Vipiikiin udaarno brigaada janvaariiin təsəbiigi 24 ədər 135 proc. gyicedkegdesen, „Ekskvaator“ №2 maşiiniin zas bariiin nək. Sookoloviin komsomoolçuudiin udaarno brigaada mən ədər təsəbəə 105 proc. gyicedkesen baina.

Tyynçelen caaşaa bişe brigaaduud olon.

Ede brigaadanuud bol gancal təsəbəə gyicedkelgiin talaar amzaltanuudiigi dabakaar yle baran azaliin zarçamiin sakiliigi eris saizaruulsan, proguul kiike jabadaluudiigi usadkasan, kedəlməringəə çanariigi saizaruulsan ba nəkəd. Moolotoviin Kyibeşeviin ba Kaganooviçiin teesesnyydiigi zəbleu tanilcaza şine şinenyyd ujalganuudiigi abasan baina.

Ene brigaadanuud bol dursagdasan amzaltanuudiigi əərəə bytekeer oloo bişe, karin elde du tuu dundanu digi bolşoviigiin kurka şyymzeleer ileryylen jabuudtaa usadkaza, soc. mətiicəə ba udarnigçalgiigi kedəlməriin gol meeted bolgon tabiza, nəm ba zasagiin gazariin əmənə əgəsən naidabarinnudaa ynen zykenees gyicedkekiin uçaraa byke kyçe çadal, arga, zoriigo elsyylen bolşoviigiin kurdaar temecesenii eceste dabasan baina.

Tedenii ilaltannud bol XVII—dugaar namiin kuralda erkim ugtamza bolzo əgənə.

Uçar iimede ede amzaltanuudaar kizaarlaza jaabaç bolkogyi ba usan zamiin traansportiin byke brigaadanuud uul brigaadanuudiin zişeegikalan abça keregtei.

Şara-kaliuun

5 ədər bolzoroos urid təsəbəə 135 kuki gyicedkebe

Selenge mərenii usan zamiin traansforto deere „Kopiraator“ geze parakoodiin zasabariin nək. Vipiikiin brigaada bol BK (b) Namiin XVII dugaar jike kuraliigi ugtuulan daiçalkui ujalganuudiigi abasan baina.

Tus abasan ujalgenuudiigi jamaraar dyyrgelte bolgosoniigi yzekede: janvaari sarada mikaanigiin zasabariin təsəbiigi 143 kubi dyyrgesen, koorpociin zasabariin təsəbiigi 150 kubi, kamta janvaanri sariin zaasbariintəsəbiigi 135 kubi janvaari 24 de dyyrgesen baina.

„Kopiraator“ parakoodiin zasabariin brigaadiin brigadiir Vipiik bol byke kedəlmərieə ton sainaar tabiza socialiis məriiceənii josoor gabşagai brigaada sonoskosonoos tus ilaltanuudiigi zasabariin talaar dabasan baina.

Tus brigaada dotoroo azaliin zarçam tuiliin saizarasan, kedəlmədəə geegdeke ba proguul kiike jabadal negeç yzegdeegyi. Kamag dutuu ba alduugaa prolitaariiin şyymzelke josoor cəm zasaza usadkadag baina.

Brigadiir Vipiik bol byke brigaadiin gesyydiigi ulas teriin surguulida cəm kanduulza nəkəd: Kaganooviçiin, Moolotoviin ba Kyibeşeviin tezesnyydiigi ton ərgənəər unşaza oilgoson. Nom biçeg mede ke ygei brigaadiin dunda cəm usadkasan baina.

Vipiikiin brigaada bol byke brigaabiin kedəlməriigi ton sainaar tabiza byke əgtəsən təsəbtə daalgabariigi ton amzaltataigaar dyyrgeze tuiliin jike ilaltanuudiigi dabaza negen tyryy brigaada usan zamiin traanporto deere bolzo, XVII dugaar namiin kuraliigi ugtana.

Gr. Çimedyn

XVII dugaariigi nək, Sookoloviin brigaada omogtoi ugtaba

Usan zamiin traanportiin „Ekskovaator“ №2 geze maşiiniin komsomoolin nək. Sookoloviin brigaada bol negen tyryy brigaada bolno.

Tus brigaada bolbol XVII dugaar namiin jike kuraliigi ton jike bolşoviigiin ilaltataigaar ugtaka geze onco todorkoi ujalganuudiigi abaza, soc məriiceegi gol meetod bolgoson.

XVII dugaar jike kuralda abasan ujalganuudaa jamaraar gyiced keze tus kuraliigi ugtanab gekede janvaarida koorpusiin zasabariigi 138 kubi təsəbiin josoor dyyrgesen. Mikaniizmiin zabasariin talaar 101,5 kubi gyicedkesen kamta tus sariin zasabariigi 105 kubi janvaariin 24 de dyyrgesen baina. Çanariin talaar zasabari bol ton sainaar kiisen ba negeç baraag garsan zyil tus brigaadiin zygees oldoson ygei.

Brigadiir Sookolov bol tus brigaadiigi ton sainaar kətəlzə, byke kedəlməriigi ton sainaar tabisan.

Sookoloviin brigaada bol byke abasan ujalganuudaa cag bolzor dotorni ton amzaltataigaar dyyrgeze XVII dugaar namiin kuraliigi ton jekenyyd bolşoviigiin ilaltataigaar ugtana.

Gr Çimedyu

uraliin togtooliigi arad niitede neвteryylke

BK(b) Namiin 17 kural Janvaari 25 ədər neegdebe

Byke namemkiiin odoo yjiiin zorilgo bol 17 kuraliin togiigi bodoto kereg deere bejelyylkiin koinoos kamag kyce ça zangiden temeceke, kuraliin togtool ba komuniis nam ba e delekein prolitaarinariin udaridagça Staalinii kelsen ygede idebki kyce gargaza manai azayiledberiiin froonto deere şine ilaltanuudiigi dabaka, teempejee ulam jikedkeke zer kariuucaka josotoi boibo,

17 kuraliin togtool ba nək. Staвlinii kiisen iledkeliigi koiista komsomoolçuud, saişaan dagagçad ba byke kedəlməri ba kolkoozçon aradiin ulaan zorigtoni kyrter nebteryylke ke bol kamagiin tyryyşiin yyrge bolno.

17 Kuraliin togtoomzodo erkim sainaar suralcakiin teləə (b) N-iin Deede Ydiin kotiin komiteed bol Irkyy kotiin na n Komiteediigi socialiis məriiceəndə uriba

Eneen deerees zişee abça manai kedəə Toskonii aikom ba miin yyrnyyd komsomooliin yyrnyyd ba soveediin ba kolkoo byke idebki. ten bol 17 kuraliin togtoomzodo erkim sainaar alcakiin byke respyybligiin məriiceegi sonoskozo, aimaguud, nyyd, brigaadiin koorondo socialiis məriicəə tuiliin ərgənəər uulka çukala.

Ene bol manai respyyblig dotor jabaza baigaa namiin gereliin moziin estafeediigi ulamaalaar erçimdyylsen jabadal ko azai.

BK(b) N-iin B.M. Mozkom bol ZyynSibiiriin namiin 2 koneenciin ba Moziin 10 konfereenciin togtoomzonuudiigi namiin eereliin byke surguuli ba dəkərigyydte suralcaliigi emkidkegebe.

Ene suugaa kizaariin ba moziin namiin konfereencenuudiin toolnuudiigi yzelgiigi emkidkeke keregtei.

Ene konfereencenuudiin togtool ba kiisen iledkelnyyd manai indo odoo zariuni garsan ba sajaar bygede keblegdene.

Manai kizaar tukai

Irkyy kotodo ojodoliin faabrig barigdana.

Moskvaa. 27 (T). Irkyy kotodo Ziliin 25 milijoon təkerigiin kereg sel gargaza baika çadaltai ojodoliin faabrik baiguulkiin tula OZS ba kəngən aza yiledberiin arkomaad 1250 mingan təkerig tomilobo.

Faabrikiin dyyren ceni 4 milijoon təkerigtə bolono. 1935 ondo faabrigni kedəlməridəə ekilne.

Irkyydiin eligtrostaan cada məngə somolbo.

Moskvaa' 27 (T). RSFSR-iin komazaliiin arkmaad, ene zild Irkyy kotonoo kojordoki eligtrastaanca tabikiin tula 700 mingan təkerig somolbo. Yynees gadana nutagiin biydzeedees jikeken məngə somolbo. Eligtrastaanciin kyçeni 8 mingan kilovaat baina.

Kizaariin MTS-ta nem lte traagtruud ilgegdebe.

Moskovaa 27, (T). SSSR-iin GT komisariaariin MTS-ta nemelte 675 traagtar „STZ“ ba 15 traagtar çeliaabinii zavoodaas ilegegdebe. 705 traagtariin anzasad sajadaa ilegegdene.

***

Ogoroodiin yrese teedebe.

Moskvaa, 27(T). yrese erkilke kolboonoos keregceliin 53% kangaza 405 ceentnir ogroodiin yrese manai kizaarta əkəər teeze jabuulba.

SSRK-iigi avtomobiil deere suulgajaa

Bəmbercəg delekei deere manai nemeze jike Socialis soveed respyybligyydiin kolboon mete nelenkii ərgən daidada, eldebiin kada uulatai, oi modotoi, nuga tokoi ba kabtagai ərgən urgaca saintai talmai bolson oron niutag ygei.

SSRK-iin baruun kilees zyyn kile kyrter tyrgen poojezdoor (Kyrijeer) ajaar arbankojor ədər jabâza kyrdeg ba koito kilees urida kile kyrter zurgaan ədər jabadag uçar bol bişe jamarç ulasta yzegdee ygei dajda mən.

Namzaa ərgən daida deere byke aradiin azakuigi socialiis zamaar şinedken baiguulka bykii yjede SSRK dotoroo transportiin probleem delekei deere kaanaç yzegdeegyi en tyryynii çukaliin çukala proobleema bolgon tabigdana. Temər zamiin aguu jike debzeltiin zergeer gool mərənyydiin gynzgeireke ba şinenyyd kanaalnuudiigi (Subag) baigunlkiin zergeer, ton şine janziin traansport -agaariin zam (aviaaca) baiguulkiin zergeer oronoo avtomoviizaruulka jabadal bol tuskai çukala probleema bolgon debzyylegdene.

* *

Kubiskaliin urida orosiin gərən avtomoviil byteeke azayiledberi ygei baisan. Oros—Baltiiin ba bişe zavoodnuudta kaajaakan avtamovlil kiideg baisan bolboç, imagta kari ulasiin maşiina zebseg deere kiideg bujuu kari ulasaas oruulagdasan avtomoviilnuudiigi zasabarildag baizai.

Kubiskaliin bolko yjede Oros oron dotoroo dyn kamtadaa 12 minga şakam avtomoviil toologdozo baisan bəgəəd jərədəə manai Buriaadiin debisker deere Deede-yde kotodo ganca kojorkon avtamoviil kynii niydende onogdozo karagdakatai ygeitei baisan şuu

—Azayiledberiiigi ba traansportiigi şinedken baiguulalta, kedəə azaliigi socialiis josoor kubilgan baiguulalta bolon oronii jerənkji keg zəltə bol avtatraagtar baiguulgiin əəsədiin tuskai baaza baiguulka jabadaliigi tyryy eelzeenii zorilgonuudiin negen bolgozo tabisan.

1929 onii dkinda kolbooto ulas dotoroo orolioo 20 mingan keseg maşiina toologdozo baisan bəgəəd teknigiin talaar təgəs zebsezeree ygei avtomoviiliin yiledberi bol urgaza bykii araiiin azakuin eriltiigi jaabaç kangaza biraka ygei baiba. Uçar iime bolkolo nam ba zasagiin gazariin şiidkeberieer avtotraagtariin azayiledberiiin gigaantnuudiin barilganuud ekilsen baina.

Negen dooro keden gigaantnuudiigi baiguulka nəsər zori gonuud zerge tabigdasan baika bəgəəd jərdəə gərbakan ziliin torşo dotor tuliin şakaduu ba udaarna teempeer kedəlməri jabuulagdaza Leeningraadiin, Staalingraadiin, Kaarikoviin ka nege baga kozomçog Çeliobinii traagtariin zavooduud baiguulagdaza dyyrgegdesen ba tyynçelen Moskvaagiin, Goorikoviin avtomoviiliin zavooduud baiguulagdasan,

Tyryyşiin tabanzil dotor kolbooto ulas avtotraagtoriin beiguulaltiin talaar Jevroopiin tyryy jabaza bykii ulasuudiin zergede tulaza jiresen baina.

zavooduudiin avtomoviil byteen gargaça bol zilees zilede urgacaniigi dooro zagdasan zurag karuulna (mingan kesegeer):

1929. ondo 1930 ondo 1931 ondo 1932 ondo 1q33 ondo Avtomoviilnuud 1,5 8,4 20,6 25,5 49,7

Avtotraagtoriin paarkiin zasabari erkildeg zavooduudiigi oruu'alsan avtotraagtoriin zavooduudiin toonl odoo yjede kamta deere 120 bei gəəd, enyynde 140 mingan kedəlmə içən kedəlməriizə baina.

1933 on Orondoo 49,7 mingan avtəmovilnuudiigi ba 80 mingan traagtor əgçə prograamaa iyybçilen gyicedkesen ba ka jum. Enyynii ze ge avtomoviiliin azayiledberi bol teeknigiin talar aikabtar jikenyyd amzalt nuudiigi dab son ba zavooduud bol kari ulasaas şaltag alka jabadalaas ugtalan çələələgdəzə maşiinanuudiigi cəm əəsədiin—sovee iin mətrialnuudaas byteedeg bolson 1,5, 3 ba 5, toom açaa teeke negu kebiin gryzeqigyydees gadana edeb janziin kebiin ba sain çanartai jike baga avtomovilnuudiil byteeke arga meetəduudiigi şudalan medesen gebel: 3 goltoi gryzebiigyyd teiməreəs saraka maşinanuud, 12, 24, 50 kynii suuitai avtobysnyyd arigceberiin ba bişe maşinanuudigi kideg bolson,

Gadna tyrgen jabadaltai kəngən maşinanuudigi syylin zilnyydte jike oloor byte sen baina.

Enyyrees koinogşodoo kojordugaa tabanzilde avtomoviiliin azayiledberi ulam byri kəgzəzə avtomoviil byteen garg ka çadabari bs uycen byri jikedeke baina. Avtomoviliin paark 1933 onii janvaari negende 75 mingaas 1938 on i janvaari 1-de 580 mingan maşina kyrter urgaka baina.

Odoo zakiin kotonuud a kəndə, jike baga soveediin avtomoviilnuud gudamzaar dyyren jabadag bolkoos gadana kedee niutagiin talmai deegyyr avtomoviilnuud ai kattar oçoroson baina.

SSRK-gi avtomoviil deere suuljaa.

Şara—kaliuun

BK(b) NAMIIN KIZKOMIIN KƟDƟLMƟRI TUKAI

Nɵk. RAAZYMOVIIN iledkel tuşaa Namiin kizaariin II-dugaar konfereenciin gargasan togtool

I

Zyynsibiiriin kizaarta nam ba zasagiin tabiza baigaa jikeken sanal ba tuslamza, kizaariin azakuin ba kamagaalalgiin kɵgzɵltiin tukai nɵk. Staalinii cag yrgelziin oroldolgo bol Zyyn Sibiiriin niuur çaraigi nelieedken kubil gaza, kizaariin azayiledberiiin by teeke kycenii kɵgzɵltiigi urigçani dabkiuulsan ba socialiis kɵdɵɵ azaliigi daruikan kygzyylen ergɵdkɵkɵ bykii çukala çukala uçar nɵkɵcɵlnyydiigi baiguulka kizaariin indyysterezyylke kurdan tyrgen teempeer jabaza baina Taban zilliin zilnyydte ken olon azayiledberiiin bykeli gazar baiguulag daad kɵdɵlbɵ, negedyygeer tabazn ilde ekilegdesen keden olon çukala çukalanuud azayiledberiiin gazarnuud baignulagdaza baina, şine şinenyyd faavrikanuud, zavooduud ba ryydnigyyd baiguulagdakaar tɵkiɵɵrɵgdɵzɵ baina.

Uiastɵriin keltesyydiigi baiguulsanii uiamaas ulastɵriin talaar kɵgzɵsɵn ba tɵgɵs kycetei teeknikiin baazatai bolgogdoson sovkoozuud ba kolkoozuud kizaariin kɵdɵɵ azaliin yiledberide ezerkekii suuriigi ezelbe.

Alas Koito kizaartai tąnilcaka tukai nam bol aguu jike kɵdɵlmɵri kiibe. Gebel—poliusiin tɵkɵɵrieɵnii caana Igaarka geze çukala azayiledberiiin baaza baiguulagdaba.

Zyynsibiiriin kizaardaki geegdesen yndesetenii azakuin ba sojol bolbosoroliin talaar uragşaa dabkisan nelieed jikeken ilaltanuud baina. Ylemze jikekenyyd ilaltanuud bol Buriaad—Mongoliin ASSR-iin indyysterezyylgiin keregte Buriaadiin malazaltai zyyn rajoonuudta tarialangiigi bii bolgon saizaruulkiin keregte ilagdaza, yndesenii foormotoi, socialiis udka çanartai sojol kangaltataigaar ɵsbɵ.

Jopoonii imperliizmtei niuur niuuraraa baigaa Zyynsibiiriin kizaariin oronoo kamagaalka kycen çadabari tabanzil dotor kemzeeleşegyigeer batazaba.

Tyyntei kamta, namiin kizaariin emki bol T.K-iin ba zasagiin gazariin kizaarta dalgasanii josoor kapitaal oruulgiigi ba ediin—teeknikiin resyyrsiigi zɵb ba bygediigi dyyreneer kergeleze çadaagyi geze konfereence medeɾene

Nam in kizkomiin kuuçan kɵtɵlbori bol namiin jɵrenkii şugamiigi bodoto kereg deere katuu çangaar jabuulka keregiigi kangaagyi kolkoozuudiigi emkidkel— azakuin talaar bekizyylkiin tɵlɵɵ temeceze çadaagyi kolkoozlin baiguulgiin gol gol asuudalnuudta baruunii oportuniis dereşɵl ba ɵɵrɵɵ byteke jabadaliigi bolon mɵn tyynçelen zyynii nu galaanuudiigi kiisen baina.

Kɵdɵɵ nutagiigi şinzen medeke ba kolkoozuudiigi tob todorkoigoor kɵtɵlbɵrilkɵ kereg ygei baisanii yreer kɵdɵɵ nutaguudta çukala çukala azakuin—ulastɵriin kampaaninuud cag yrgelze ebderen kocordog baisan ba tus kizaariin kolkoozuud bol ɵɵsɵdiingɵɵ kɵgzɵltiin talaar SSSR dotorki kolkooziin baiguulal taas 1½—2 zileer geegdebe.

—Ulastɵriin alduunuud (kamtaruulka keregte kiisen kazailgaltanuud) ba malazaliigi tuiliin muugaar kɵtɵl bɵrilsɵnii ulamaar malazaliigi maşa kynde baidalda oruulba.

Azayiledberiigi todo sonoroor kɵtɵlbɵrilkɵ ba ɵrgɵn olon kɵdɵlmɵriçɵdiin idebkiigi daiçalan elsyylke yiledberi—ba barilgasangiin tɵsɵbyydiigi gyiçɵdkeke keregte socmeriicɵɵ ba udaarnigçalgiigi oroiko jabadalnuudta kizaariin kɵtɵlbɵri kyce çadabarigyi baisan baiba.

Kɵngɵn azayiledberi ba ɵrgɵn kereglelii zyilnyydiigi (kɵngɵn Azayil BKAK iin azayiledberinyyd ba olzolborito koperaacanuudiin şugamuudaar) yiledberilelge bol juundaç toogdoogyin açaar yiled beri-sangiin tɵsɵb kɵngɵn azayiledberide miil 56—58% olzolboriiin koperaacanuudra—52—54% dyyrgegdebe tiikedeni kɵngɵn azayiledberiiin 1933 onii byke olzoni 1930 oniikioos 4 mln. tɵkerigeer baga bolson baina,

Modobeledkel ba modogargalga syyliin gurban zilnyydte cag yrgelze bagadasan baina.

Socialiis ezemdelgede muukaigaar kandaka tyyniigi kamagaalkiin tɵlɵɵ sulaar temecesen gazarnuud kizar dotor baisan ba ɵɵringɵɵ kangaka ɵrgɵnɵɵr yndesenzersen sisteeme niuur deere baisan şuu.

Namiin ba ulasiin disciplline zuramiigi bii bolgokiin tɵlɵɵ çukala temecel kizaariin namiin emkide ygei baisan gadana kizariin kuuçan kɵtɵlbɵri bol ɵɵringɵɵ buruu jabuugaar foondonuudiigi tuskai karaagyigeer kubaarilan jabuulka jabadalda tusa bolzo ɵgsɵn kɵdɵlmɵriiin dutuu dundiin ba emkiingee ɵbɵ çentɵ yzɵgdelnyydiin tukaida bolşoviig josonii ɵɵriin şyymzelge ygei baisan şuu.

Ede bygede bol namiin emkiin angiin seremzligi mokoodkoko ba tvynii zergiigi buzarlakada kyrge sen baina Ger byliin joso ba ajadankeini bol nege nutagta obo cobo sugadaldaka yzegdelnyyd ɵrgɵnɵɵr tarasan jum

Leeninii TK bol Zyynsibiiriin kizaarta agu jike udka çanartai ama galan bişe baidaliin tukai aavgustiin 15 nii ɵɵringɵɵ şiidkeberi dotor tus emkiin baidaliigi cag tukai dani dyyren zɵb todorkoi ilerkeigi ɵgsɵn şuu.

Gadana eneeniiç syylde namiin kizaariin kɵtɵlbɵri bol tus emkiigi saizaruulan zasaka ba bodoto kɵdɵlmɵriin çukala çukala salbarinuudaki tasaldalnuudiigi usadkaka temecelde namiin emkiigi oroiko çadabarigyi baiba

Namiin kizaariin 2 dugaar konfereence bol namiin zyynsibiiriin emkiin baidaliigi amagalan bişe geze olson aavgustiin 15 nii ba kɵdɵlmɵriɵɵ jabuulza çadaagyi geze kizkomiin sekretaar nɵk Leoonoviigi kɵdɵlmɵrieɵs garkaka tukai ogtiaabriiin 18 nii TK-iin şiidkeberinyydiigi gyiced dyyreneer saişaana

TK ba TKK-iin kizaariin komisaar ɵngɵrgɵgdɵsɵn namiin emkiin ceberlelge ba tereentei kolbogduulon orgilson bolşoviig josonii ɵɵrin şyymzelel bolbol kizaardaki nam zɵblɵliin ba azakuin emkinyydiin kɵdɵlmɵriin bykii gol gol dutuu dundanuud ba tasaldanuudiigi ileçelen gargaka keregiigi kangaba geze tus konfereence temdeglene-

Botşoviig josonii ɵɵriin şyymzeleiigi ɵrgɵdkɵkɵ angiin seremziigi çangadkaka ba tus emkiigi saizaruulan zasakiin tuladaki temeceliin keregyydte namiin tɵbiin oorgaan „Praavdiin" namiin tus emkiide yzyylsen aguu jike aça tusiigi konfereence temdeglene.

Konfereence bol kizkomiin şine kɵtɵlbɵriiin ulastɵriin şugam ba kɵdɵlmɵriigi cɵm saişaana.

Aavgustiin 15 nii TKiin şiidkeberiiin ba kɵtɵlbɵriigi şinelsenii syylde, namiin jɵrenkii şugamiigi bodoto kereg deere jabuulka kɵdɵlmɵride negɵ keden dabşalta nuud (azayiledberiiin ba şine barilganuudiin kɵdɵlmɵriin tyrgeden kycezersen, tari atuşaalgiigi nidonon ziliinkiees 2 saraar urid gyicedkesen, 1934 onii janvaariin 1 de 60% yrese kadagalba, nidonon zilde 23% baisan) baina geze konfereencees temdeglene. Gebeç, konfereence bol jamarç baig sanaagaa amarka jabadaliigi gargakagyigi eris teseer namiin emkinyydiigi uridçalna, tiin ene ekin amzallanuudiigi kizaar dotorki amagalan bişe baidaliigi usadkakiin tuladani temeceliin gancal ekin orolto geze cegnene.

Namiin zergiigi ceberlesen jabadal namiin kizaariin komiteediin kɵtɵlbɵriigi şinelsen ba bɵkedkɵsɵn kereg, kizaarta baigaa aguu jike baigaaliiin bajaliguud, ed teeknikiin resyyrse—ede bol Zyyn Sibiirigi tyryyn zergiin kizaar, Soveed zasagiin Dornodoki kyçe jikete foorpost bolgon tyrgeken kubilgaka bykii uçar baidalnuudiigi baiguulna.

Kizaar dotorki amagalan bişe baidaliigi usadkaka kereg bol mɵnɵɵ namiin emkinyyd bol ɵɵsɵdiin gɵɵ kɵdɵlmɵriigi kerzerge tyrgeneer şinedken zasaza çadanab, aza yiledberiiin eblelnyyd, kolkooznuud ba sovkooznuudiigi kɵtɵlbɵrilɵkɵ jabadaliigi kerzerge tyrgeneer todorkoi todo ba operatiivno bolgonob—gancal eneenees duldiidana geze tus konfereence toolono.

Kizaariin kɵdɵɵ—azaliigi ba ekonoomikiigi toodoggyi kaigaa kereg yydiigi cag darui ecesleke çukala ba kabariin tarilga, paariin kampaani, tariaa kuriaalga ba tuşaalgiigi dyyren amzalta gyicedkelteigeer ɵngɵrgɵkiigi kangakaar zergede kyrter kolkoozuud ba sovkoozuudiigi emkidkel—azakuin talaar jɵrɵ 1934 onsoo bekizyyleed. Iigeze kizaariin kolkooznuudiigi bolşoviig kolkoozniguudiigi çanga çadaltai bolgon kubilgaka gesen nɵk. Staalinii loozungiigi bykii talaasani gyiceldyylke çukala baina şuu.

II

Kizaar dotorki kolkooziin baiguulaltiin gol gol sula gazarnuudiigi negen bol komuunada cag darui kyrke kolkooziin kɵdɵlgɵɵnii gol foormo bolko kɵdɵɵ—azaliin arteeliigi alas karaidagaar namiin şugamiigi zyyn tɵɵşeni gazaadag dɵrşɵliin ɵrgɵzɵsɵn yzegdel baina.

Kizaar dotor baigaa bykii kɵdɵɵ—azaliin komuunanuudiigi dakin narinaar şinzelen yzeed tedenees gancal baiza bolkoor, bɵkezɵsɵn, azaliin emkidkeliigi zɵbɵɵr jabuulza baisan g. m. komuuna kebeere ni orkizo, ylegçe bygediigini komuunaasani kɵdɵɵ—azaliin arteeliin dyremde oruulkiin çukaliigi tus konfereenca bol Burmozkom, bykii raikom (gorkom) ba MTSiin ulas tɵriin keltesnyydte duradkana.

Namiin jikenki emkinyydiin ba Kizkomiin zygees kolkooziin baiguulaltiin keregte tob todorkoi kɵtɵlbɵriin ygei baisanii çukala iler ajadankeini bol nege nutagta obo cobo zizekenyyd kolkooznuudiigi keden olonoor ɵɵrɵɵ kiimel argaar tarisan kereg bolno, eneni ede kolkoozuudta azaliin emkidkeliin zɵb meetoduudiigi jabuulkada ba sain canartai kaadarnuudiigi şilekede tuiliin berkeşeeltei bɵgɵɵd, zakiral —kɵtɵlbɵriiin aparaadiin gargaçiigi tuiliin jike bolgodog, mɵn tyyn çelen kolkooznuudiin ɵdɵrbyriiin kinalta ba operatiiv kɵtɵlbɵriigi berkeşeeltei bolgodog baika jum.

Oloniitiin oilguulaltiin kɵdɵlmɵriigi ɵrgɵnɵɵr jabuulsanii yndesen deere nege nutagta baigaa obo cobo zizekenyyd kolkooznuudiigi nii lyyleed, tomozoson ene kolkooznuudiin oroido niilesen kolkoozuudiin sain sain kɵdɵlmɵriçɵdiigi tabiza, eneentei kamta ylyy garga çanuudiigi eris bagadkaka ba azaliin tɵmɵr disciplinilgi ba kolkooziin azaliin emkidkeliigi zɵbɵɵr jabuulkiigi konfereenca duridakana.

Nege nutagta baigaa ugaa zizekenyyd kolkooznuudiigi tomodkoko kereg bolbol raikom (kotkom) nlas tɵriin keltesyydiin ceke todor koi kɵtɵlbɵri doro ɵngɵrgɵgdɵkɵ josotoi bɵgɵɵd tedener bol kolkooznuudiigi tomozuulkiin tusbyriin uçaralnuudiin çukaliigi saitar şalgaad batalka josotoi ba eneentei kamta kolkoozuudiigi emkidkel azakuin talaar bekizyylke keregte toormoz saadç bolkoni medegdekegyi baisan kolkooz gigaantanuudiigi ylyy gartar emkidkeke jabadalaar tomozuulka keregiin uridaas cokiko gesen zabdalganuudtai eris tes temeceke keregtei.

Konfereenciin toolokoni, nege nutagta baigaa zizekenyyd kolkoozuudiigi tomozuulkadaa kolkooziin kemzeegi 120—150 ajlnuud kyrter oloşoruulka zişeetei zorilgo tabika keregtei bɵgɵɵd, mɵn tus nutagda ki kolkooznuudiin ɵsɵltiigi menɵɵç baigaa azalta ɵmçiin ailnuudiin toogoor byridkelsen abka josotoi. Ondo-ondoo nutaguudta baigaa kolkooznuudiin niileltiigi koriko.

Mal azaliigi kɵgzyylke ba bekizyylke talaar mɵn kolkoozniguudiigi ynieetei, zize maltai ba şubuutai bolgokodo kolkoozuudta tuslamza yzyylke jabadalda namiin bykii emkinyydiin kɵdɵlmɵriigi ton muu geze konfereencees cegnene

Kizaar dotor (ilangajaa Buriaad oron dotor) malazaliin muu baisan ba maliin too tologoigi ɵcɵɵryyl senii çukala uçar şaltagaanuudani gebel:

a) zyynii nugalaa (komuunanuudiigi „saişaasan", kede keden kolzuudta bykii ynieediigi kamtaruulsan, zizeg malnuudiigi kamraruulsan alduunuud), gadana, TKiin ba nɵk. Staalinii negete bişe todorkoi ceber zaabariiin baitar namiin emkinyyd ba kizkom bol kiigdesen ede alduunuudiigi zasabarilakiin çukala kemzeenyydiigi abaagyi;

b) Zaluu maliigi tezeen saizaruulka ba oroonii kampaaniigi ɵngɵgɵkiin tula bolşoviig temecel ygei baisan;

c) kolkooziin tavaariin feerme nyydte ba kamtaruulsan maliin syregiin azaliin emkidkel jike muu baisan şagnalta josonii kelceete azal sula jabasan, malazalta brigaadanuudiin kɵdɵlmɵriiin josotoi byridkel ba kinalta ygei soc'aliis ezemdelgiigi kamagaalkiin tɵlɵɵ bolşoviig temecel ygei socialiis malazalda kaadranuudiigi şilen songoko kɵdɵlmɵri sula baisan şuu.

Konfereence bol ene 1934 ondo kolkooziin ail bykende yniee yker bujuu tugal gunzantai baikiigi kyseke tocootoigoor ynieegyi jabadaliigi usadkaka tukai kemzeenyydiigi togtookiigi, Kizkomdo daalgana.

1934 ondo maliin too tologoin koroltiigi gancal usadkakaar baral gyi, karin tereeniigi niiieedken deeşelyylkiigi burmozkom, bykii raikom (gorkom) ulastɵriin keltesyydiigi konfereencees ujaigalna.

Soc. malazaliigi kɵgzyylke ba bekizyylkiin zailaşagyi uçar baidalani bol 1934 onii ɵbɵl kolkoozuudta kamtaruulagdasan mal bygede dulaalagdasan bairaar ba tezeeleer dyyren kangagdasan baika toocootoigoor maliin ba moridiin bairanuud, zaluu maliin baika bairanuud g. metiin barilgiigi bol şoviigiin bodoto teempeer jabuulka kereg mɵn geze konfereence onçolon temdeglene.

Sovkoozuudiin gol yyrge bol, ilangajaa malazalta sovkooznuudta kɵdɵlmɵriiin çanariigi saizaruulkada tuslagça azaliin zɵb telɵbɵriigi jabuulka, maliin too togoigi dulaalagdasan bairaar ba tezeeleer kangaka bolon kɵdɵlmɵriçɵnii baira baidal baika, tedeniied k reglelgiin—azabaidaliin erke baidaliigi saizaruulka baina. Ilangajaa, tariaan azaltai sovkoozuudiin talaar, baga kemzeetei ba gazarnuudani taruu tula mekaniis kyciigi aşagtai zɵbɵɵr edleke jabadaliigi kangadaggyi baisan sovkocznuudiigi bogonikon cagta tomozuulka çukala baina.

Namiin kizaariin bykii emkinyydiin çukala zorilgo bolbol ɵndɵr sain çanartaigaar tuiliin jikeer agşaagdasan cagiin bolzor dotorɵnɵ ziliin kabariin tariigiigi bolşoviig josoor jabuulka kereg baina,

III

Şine barilgiin aguu jike kɵgzɵltɵ ba oron ulasaa kamagaalalgada tyynii tuskai udka uçartai baisan kereg ba kizaariigi indysrizyylge bol namiin emkinyydees ɵdɵrbyriin sanalaa tabilga ba şine barilganuudiigi tob todorkoigoor kɵtɵl bɵrilkiigi erine.

Namiin konfereence bol namiin emkinyydees şine barilganuudta ɵdɵbyri sanalaa tabika barilgiin kɵdɵlmɵriçɵdiin ed kereglelii azabaidaliin erke baidaliigi ilangajaa saizaruulka keregte ba tedeniigi arig ceberiin ba sojol bolbosoroliin talaar kɵmyyzyylke, barilgiin materiaalnuudiigi kirpiice oi modo yiledberilke oronuudiigi şine barilgiinç ba mɵn tyynçelen tuz gazar suurindani azayiledberiiin zavooduud ba olzolborito koperaacanuudiin zɵɵri deere emkidkeke zasagiin gazaraar togtoogdoson bolzorto şine azayiledberiiin eblelyydiigi kɵdɵlmɵrilyylen ekilkiigi kangakaar iime zeigiin barilgiin teempiigi dolgiluulon kɵgzyykiigi erine.

Azayiledberiiin kɵdɵlmɵriiin tukaida todorkoi sonor kemzee bolgon namiin konfereenciin durad kakani;

Tus yiledberiiin oronuudiin do toroni faabrika, zavood, yiledberiiin oron ba tuskai salbarinuudiigi bodoto operatiiv, todo sonor kɵtɵlbɵrieɵr kangaka iime zergeer TK-iin şiidkeberi ba namiin XVII-dugaar jike kuralda tabisan TK iin teezisyydtei gyiced taaruulagdasan baikaar azayiledberiigi kɵtɵlbɵrilkɵ sisteemiigi eris bogonikon caga selgen şinelkiigi kangaka.

Ilangajaa altanii ba çuluu nyyrsenii azayiledberinyydte mekaniizmiigi (onison arga) dyyreneer kereglekɵ josotoi.

Kɵdɵlmɵriiin kyçenii togtocogyigi usadkaka azaliin discipliinii gi çangadkaka, bzayiledberiiingee teeknikiigi şudalka jabadaliigi kangaka ba yiledberiiin oronii bykii kolegtiiv ba ilangajaa kɵtɵl bɵrilɵgçɵdiin kɵdɵlmɵriiin koinoos kariuucaka kariuucalgiigi jikedken deeşelyylke çukala

Azayiledberiigi kɵtɵlbɵrilkɵ asuudalnuudta namiin şugamiigi kazailgasan kereg geze namiin emkinyydiin zygees negen ekitei kɵtɵlbɵriigi kodo ebdedeg uçarnuudiigi namiin konfereencees temdeglene.

Namiin konfereence bol yiledberiiin oronuudta nege ekitei kɵtɵl bɵriigi katuu şiryyneer sakikiigi ba ene asuudalda namiin şugamiigi kazailgagça bykii gemtediigi katuu çangaar keseekiigi erine,

Namiin, azakuin, profesionaal ba koperatiiviin emkinyydiin zorilgoni bol, kɵdɵlmɵriçɵdiin tusbyriin ogorooduudiigi bii bolgoko ba 60 min kɵdɵlmɵriçɵnii bylenerees dooşo bişede kɵdɵlmɵriçɵdiin tusbyriin ogoroodto ogorooduudiin kyltyyriigi tarika jabadaliigi kangaka kereg baina.

T.K ba zasagiin gazaraas ɵgtɵsɵn cagaan tuulga abka tɵsɵbiigi dyyrgekiigi namiin bykii emkinyydiin kereg geze tus konfereence toolood, kizaar dotorki cagaan tuulganii azayiledberiigi kɵgzyylkede ali bykii kemzeegeer yzyylkiigi kizaariin bykii emkinyydte duradkana.

Kɵngɵn ba idee kooliin azayiledberiiin kɵgzɵltiin talaar, edenii işyyritei muukai geegdeliigi gancakanla usadkakaar barangygi, kairan odoo ene zilde nelieed ɵrgɵnɵɵr kɵgzyylkiigi konfereence çukala deere toolno. Namiin nutagiin emkinyydiin yyskelge bol ɵɵringɵɵ tyykei ed deere kɵdɵlmɵrilzɵ baigça nutagiin yiledberiiin oronuudiigi ali bykii kemzeegeer kɵgzyylke, yiledberiee ylyy gardag zyilnyydiigi kereglekɵ ba kɵdɵɵ azaliin yiledberiiin produugtnuudiigi polbosoruulka kereguudte zoriuulagdasan baika josotai.

Konfereence bol, gar yiledberiiin ba kolkoozuudta olzolborito azalnyydiigi (ɵrgɵn kereglelii zyilnyyd, gutal, modoor kiisen zyilnyyd, şabaraar kiideg zyilnyydiigi yiledberilke; barilgiin materiaalnuudiigi yiledberilke, nemeri azal emkidkeke ba zagasanii olzolbori g.m. kɵgzyylkiigi namiin emkinyydiin urda çukala zorilgo bolgon tabina

1934 ondo traanspoortiin kɵdɵlmɵriiin programuudiigi dyyrgeke namiin bykii emkinyydiin kereg geze konfereence toolno. Traansportada ba tyryyçiin eelzeende tɵmɵr karguida bolşoviig gurimiigi bii bolgokodo tuiliin jike tusa yzyylkiigi namiin konfereence bol namiin bykii emkinyydiigi ujalgalna. Traansparliigi çuluu nyyrseer ba oi modoor tɵgɵs ba tasaldaagyi kandaka jabadal tuskai uçartai baina.

Altanii azayiledberi, koito zygiin şirelge ba gadaada garaka tavaarnuudiigi şireke keregyydiigi bytɵɵdeg usan zamuud ba transportnuudiin çukala uçartaigi konfereence temdeglene.

Açaanuudiigi şiren abaaçaka jabaduliigi, gol tɵlɵb usan zamuudiigi bolood traagtanuudiigi ba avtotraansportiin kɵdɵlmɵriigi kangagça kemzeenyydiigi onçolkiigi konfereencoos kizkomdo daalgana.

Aazkuigi ba sojol bolsoroliin baiguulaltiigi zɵb kɵtɵlbɵrilkiigi kangagça çukala nɵkɵcɵl baigaa kelkiee kolboonii (raadio, telegraaf telefoon jike muu baisaniigi konfereence temdeglene.

Konfereence bol kizaar dotoroo kelkiee kolboonii keregiigi saizaruulan jabuulka josotoi bodoto kemzee abkiigi kizkom ba soveediin oorgonuudiigi ujalgalna.

Oi modonii azayiledberiiin talaar gol zorilgonuudni bolbol kɵdɵlmɵriçɵdiin yrgelziin kaadranuudiigi b a g u u l k a kɵdɵlmɵriigi kangaka keltesyydiin ba nemeri azalnuudiin kɵdɵlmɵriigi yndesenii saizaruulka, Zyyn-Sib. Lespromiin bykii sisteemiigi mergezeltei kaadranuudaar kangan kycezyylke keregyyd baina.

Tavaariin ɵrgiltiin tataar eneeniigi ceentreesç gargalgiigi jikedkeke bolood, mɵn tereençelen nutagiin azayiledberi ba tɵsɵbɵɵs gaduur beledkeliigi kɵgzyylen jabuulka çukala. Kudaldaanii gazaruudligi nileed oloşoluulka, tavaar damzuulagça emkinyydiigi kaadranuudaar bekizyylke ba kudaldaa nai maanii sojoliin meetodiigi bii bolgon jabuulka çukala.

IV

Namiin kofereence bol kɵdɵlmɵriçɵdiigi komunaal josoor kangaka (baani, kubcasa ugaaka gazar gudamza ba kaşaanuudiin arig ceber talaar ton bogonikon bolzor dotor eris kubilalta olkiigi namiin bykii emkinyydiigi ujalgalna.

Kɵdɵlmɵriçɵdiin azasuudaliin erke baidaliigi saizaruulkiin tuladaki oroldolgo, ilangajaa kɵdɵlmɵriçɵdiin poşoolkonuudta komunaal azaliin ba baira baidal barilgiin tukai oroldolgo bol namiin kizaariin emkiin gol gol zorilgonuudiin negeneni baika josotoi geze konfereence toolno.

Aradiin gegeereliin talaar, surguuliiin nasanii kyyked bagaçuudiigi 1934 ondo surguulida gyiced oruulka, Zyyn Sibiiriin bykii rajoonuudaar yseg biçeg medekegyigi usadkaka, bagşanariin kaadranuudiigi ylemze ɵrgɵnɵɵr beledkeke jabadalnuudiigi kangaka namiin emkiin jikeken zorilgo geze konfereence toolno. Aradiin gegeerelde, arad zoniiç zɵɵri kabaadagduulagdaka josotoi baisan gol tɵlɵb şine surguulinuudiin barilgiin zamuudaar kapitaal oruulalga nelieed jikedke josotoi baina.

Alas koito zygiin arad zoniigi ulas tɵriin, azakuin ba sojol bolbosoroliin keregeer kangaka kɵdɵlmɵriigi dutuu dunda geze konfereence toolno. Ene kɵdɵlmɵriigi bekizyylke ba kɵgzyylkiin tula azakuin emkinyydiigi: Zyyn-Sibpyşniina, Olenevodtreest, -ntegraalsojuuz, oi modonii azayiledberi ba busaduudiigi dyyren cekeer kereglɵke, Koito zygiin mozonuudta aradiin gegeereliin ba eryyliigi sakika keltesyydiin sanal ba tusalamziigi çangadkaka çukala. Koito zygiin faagtorinuud, olzolbo agnuuriiin staancanuud ba busad yiledberiiin oronuudiigi sojol bolbosoroliin, ulas tɵriin ba azakuin kɵdɵlmɵriiin bodoto ceentrnyyd bolgoko, koito rojoonuudiigi mergezesen kaadranuudaar bekizyylze, tedenii kɵdɵlmɵrlkiin tula tuskai kereglegdeke erkɵ baidaliigi baiguulka. kizaariin emkinyydiigi koito rajoonuudtoiugaa zuzaan kolbootoi bolgoko.

Keden olon tuskai ilangajaa koito rajoonuudiin yndesetenii olon yndesenii sostaav, sojol-azakuin ba ulas tɵriin nelieed geegdel bol yndesenii asuudalda sularşagyi sanamzaa tabikiigi namiin emkinyydees erine.

Namiin konfereence bol, geegdengi yndesetediin ynen deeree adali bişe baidaliigi usadkaka namiin jɵrenkii şugamaas duldiidça, ene zorilgiin gyicedkedkeliigi kangakaar kede keden bodoto josonii kemzeenyydiigi onçolood jabuulkiigi Kizkomdo daalgana.

V

Kizaar dotorki yiledberçenii eblenyydiin kɵdɵlmɵriigi eris kubilgan şinelke çukala, yiledberi, eblelyydiin gol gol zorilgonuudiin negeneni yiledber. ebleliin dotorki yje salaagiin (zavkom, priiskom, fabkom, mestkom) kɵdɵlmɵriigi bekizyylke, yiledberide azaliin discipliiniigi deeşelyylke, azaliin socialiis foormonuudiigi debzyylke, sojolniitiin kɵdɵlmɵriigi ɵrgɵnɵɵr kɵgzyylke kɵdɵlmɵriçɵnii azabaidaliin kereglelde ilangajaa kɵdɵlmɵriçɵnii tus byriiin ogoroodiin azaliigi kɵgzyylgede tusalamza emkidkelde eris ergilte kiike jabadalnuud bolno,

Kizaar dotor komsom
dɵlmɵriiin sula ba kon
namiin kɵtɵlbɵriiin muu
konfeɹeence temdeglene.

Komsomooliin kɵ
saizaruulkiin talaar nam
nyydiin zorigoni kom
tusalka tukai TKiin şii
gyicedkeke, namiin em
zygees komsomooliigi
ɵdɵr byriiin kɵtɵlbɵrieɵr
komsomooliin ulas tɵriin
yylgiin eris saizaruulan tab

Kizaar dotorki komso
namiin daiçalkii ynen bo
lagça, kizaariigi ba tereeı
liiin bajaliguudiigi şinzer
kiin tɵlɵɵ oloniitiin dobt
gɵnɵɵr degzyylen azaliin
foormonuudiin, teeknikiig
kiin oloniite—teeknigiin
ɵngɵrgɵkiin ynen bodoto
çed, yyskelçed cokom bolk
somooliin emkinyydiin
riiigi tabika josotoi.

Ekeneriin dunda namiiı
nyydiin kɵdɵlmɵri tuiliin
basanii yreer, tedeneriigi
zuud, azayledberi, nam,
yiledberiçenii emkinyydiin
bɵrilkii kɵdɵlmɵride deb
ton dutuu baina. Ekeneri
azayiledberide sulaar kereg

Ekener—idebkitenii kɵ
dɵ ali bykii kemzeenii tu
ba ton sonor kandalgaar
tedeneriigi kɵtɵlbɵrilkii kɵ
ridɵ zorigtoigoor debşyylk
miin bykii emkinvydte kor
ce duradkana. Kɵdɵlmɵriçɵ
şoolkonuudiin ba bairanuud
ceber baisanii, oloniitiin
talaar, nutagta sojoliin azab
alban gazarnuudiigi (sojoli
baidaliin koperaacanuud) de
kiin tuladaki temecelde kɵ
riçɵdiin ekener ba kolko
nernyydiigi emkidkeke ba
ke ilanga'aa çukala.

Namiin geşyyd ba kandi
diin maarksiis—leeninii kɵ
te beledkeliin bolşogyi nab
ro zergede baisaniigi konf
temdeglene. Namiin emki
çukala zorilgonuud bol,
leeninii kɵmyyzeliin talaar
bilaltiigi kangaka, komuni
diin teooriin zergiigi deeşe
namiin idebkitenii ɵɵsɵdɵɵ
gelziin suralga, bykii ka
duud ba namiigi dagagçadi
ralcalda erkebişe kanduulka
gyyd baika josotoi.

Socialiis ezemdelgiigi ka
lalda namiin emkinyydiin
kariuucalgataigi konfereence
çolon temdeglene. Ulasiin
ke bajaligiigi korolon kula
çadtai ton eris temecel ja
çukala. Socialiis ezemdelgii
bɵtɵn baika, kubiskalta k
bɵkɵdkɵkɵ ba socialiis eze
gi kamagaalalgada oloniitii
çalan elsyylke jabadalnuudi
gamaar byridkel ba kinaltiiı
sisteeme togtooko çukala.

Kile şadar baigaa Zyyns
kizaariin tuskai udka çana
Alas Dorono zygte ceregiin
liin ɵsɵltiigi karaadaa abça,
gɵɵ bykii kɵdɵlmɵride ka
lalgiin asuudalnuudiigi eki
rida tabikiigi namiin bykii
nyyd, bykii kɵtɵlbɵrilɵgçɵdi
fereence bol ujalgalna. En
yndeselze, ulaan aarmiiin
nuudta bodoto tusa yzyylk
zaariin kamagaalalgiin kyçi
gadkaka todorkoi kɵmzeen
onçolkiigi konferednce bol
daalgana.

VI

XVII jike kuralda tabisan
teezisyydiigi kizaariin konfe
bol bygediigi dyyren saişa
tedenii yndesen deere nami
veediin, yiledberiçenii eble
azakuin emkinyydiin kɵdɵl
bykii sistemenyydiigi selbin
lelgiigi darui cagaa ekilkii
miin bykii emkinyydte dura

Namiin jɵrenkii şugamiin
TK iin ba konfereenciin şii
rinyydiigi gyicedkekiin tɵlɵ
yge deere bişe, karin bodot
şoviigoor temecekiigi namii
riin 2 dugaar konfereence b
kii komuniistanaraas erine.
niistanuudiin avangaarda z
kelberşegyigeer deeşelyylen
diingɵɵ tus zagsaalda discip
çangadkan, angiin seremzi
koodkoko, emkigyi, kɵdɵlc
cegyi jabadalnuudtai ebceşeg
temecen, ɵɵriin şyymzeleliig
gɵnɵɵr delgeryylsenii yndes
re komuniistanuud ba namiı
nyydiin yzel ba teooriin z
kelberşegyigeer deeşelyylen
tetei kolboo zuzaadkaka,
kɵtɵlbɵriin çanariigi deeşel

Oporţuniis josonuudtai ba
nɵɵ yjiin gol ajuul bolko
nii kelberiltei ilangajaa kair
gyigeer temecen, namiin kiz
emki bol namiin jɵrenkii şu
gi toiron negeden zagsaza,
nɵk. Staalini udaridalga dor
baza emkiin amagalan bişe
liigi usadkaad, Zyynsibiir ki
gi geegdesenees tyryyn z
şilzyylen oruulza oirlin cagt
dana.

1934 onii kabariin tarilgada beledkeke ba өngөrgөkө tukai

BK (b) NAMIIN KIZAARIIN II-DUGAAR KONFEREENCIIN TOGTOOL

Kizaariin kedөө azaliin amaga- n bişe baidaliigi usadkaza ba lkooz sovkooziigi azaliin talaar kidken bekizyylke jabadal bol, o bolzo baigaa tarilgiin kam- anida şiidkekii udkatai bolko lna. Kizaariin kojordugaar kon- eenciin toolkoni: Mөnөө boltor nki rajoonuudiin sovkooz ba S bolon kolkooznuud kabariin lgada beledkeliin kedөlmөri şoviig josonii kedөlmөri ygei e toolno. Sovkooziin kedөl- riçөd ba kolkooznıguud bol, enii tөlөө, taraagtar zasabaril- ba busa kedөө azaliin maşii uudiigi zasabarilka bolon, liin agroteeknigiin jabuulga laa kiiskeke, ceberleke, өbөliin lge, casa baiguulka) jabadal- dta bolşoviigiin temecelde elsyylegdesen baina. Konfe- cliin kandakani, Mozkom, omuudta ba MTS bolon sov- zuudiin ulas tөriin keltecyyd onfereenciin kandakani, caa- a koişo tataka jabadal bol, bolzortoo çanar saintaigaar riin tarilgiigi өngөrgөkө jaba- n çukala şiidkekii beledkelde gai kokidol bolzo bolko baina

2. Kabariin tarilgiin çukala zorilgonund geze toolkoni:

a) Kolkooz ba sovkooziigi emkidkeliin talaar bekizyylke;

b) Kolkoozçon—tariaaçanii seeg tereer zokioogdoson tөsөbiin 1430 m. ga kabariin tarilgiigi sovkooziin kedөlmөriçөd ba kolkooz- niguudiigi өrgөnөөr elsyylsenii yndeseer tөsөbөө dyyrgeke ba ilyybçelen dyyrgeke;

c) Zyyn Sibiirte tuskai çukala udkatai bolko ynete oroosoto tariaanii urgaciigi) jikedkeze pçenii- ce, ovios jaçemeen, rooz) tereçelen kartaabka ogoroodiin tarilganuud ba tezeeliin urgamaluud (korniplood, өbөsө, siilosiin ur- gamaluud) edeeni iimeer tariza, jarovoi kiinag soctaabiigi çanariin talaar saizaruulka

Sain çanartaigaar kabariin taril- giin kedөlmөriiigi (erte ba okorkon bolzor dotor, sain çanartai yrese tarilgiin urida narin sainaar, jөriin tarilga ba bosiigi) өngөrgөnө.

Enyynii yndeseer urgaciigi ga byriees 9,3 ceentenirees dooşo bişiigi kangaka.

Kizaariin kojordugaar konfreen- ciin togtookoni

I Tөsөblөlgө ba selgegyylen tarilga

Kizaariin byke kolkoozuudaar cagaa yiledoeri sangiin tөsө- zokioozo ekilke josotoi, ene lmөriigi 1934 onii fevraali 10 r dyyrgeze enyyniigi azaliin tөriin kampaani bolgozo, kol lin pravleeninuudta tobço opi kөtөlbөri өgçө tusalka joso-

Kizkom, kotkom, raikom Ulas keltesyyd kolkoozuudta tusal tula tөsөblөgçiigi ba toocoo e kedөlmөriçediigi ilgeke. Kabariin tarilgiin kedөlmөriii sөblөkedөө kolkooz, brigaad bykenii baidal deerees yiledberiiin toogi zokioozo tarilgiin daabariigi kolkooz koorondo ba kolkooziin dunda bolon yiledberiiin brigaada nuudiin koorondo, kaikaramza ygei geer kubaaka jabadaliigi usadkaka.

4. Sovkooz ba kolkooz byride selgyylen tarika jabadaliin sain bi şe baidalda baisaniigi temdegleze konfreenciin ujalgalkani, ene kedөl meridө garsan urdiin alduu endyy bolon kazairuulka jabadaliigi eris zasaza zөbөөr selgyylen tarika jabuulgiigi өngөrgөkө.

II Yresenii tukai.

Yresenii foondo ba strokovoi diigi kolkoozuudaar ba stroko- foondiigi өmçiin azaltan ja- ri dotor beledkeze dyyrgeke, la caguudiin tokiooldobolni ooz koorondiin urislamza em- eze dyyrgekiigi konfreence alna.

Mozkom, raikomuud, MTS ovkooziin ulas tөriin keltes gazariin oorgonundiigi yrese- anariigi deeşelyylkiin bodol- dooro zaagdasan jabuulga- iigi өngөrgөkiigi konfreenca alna:

Fevraaliiin 15 aas kozom bi- riaagaa kiidkeze ba ceberleze geke;

Өrgөөr şalgalta emkidkezei enii foondiigi muu çanarta- uudiin tokiooldobolni enyynii, usa kolkooztoi juu ali tariaa dkeke pyynktenyydeer sain rtai yreseer agcaka.

Pşeniice, obioos jaçmeen ba cjin yresiigi gyiced ukiaaza beledkel ba kolkoozuudtaa- ze zaibari өgçө sain çanarta lmөriөөr kangaka.

ç) Jөriin yr esiigi sain zergiin yrisetei agcaza, ulasiin sooıtiin toondo, zagotzernoo bolon kolkooz koorondoos agcaza, sain zergiin tariaan negeç ceentnir kereglel ygei orkikogyi geze zorilgo tabika josotoi.

Yresenii foondiigi gemteeke ba yrike jabadalaas kamagaalka kada galka jabadaliigi ali bykii kemzee abça nariaar emkidkeke.

Yresenii ambaarta өdөr sөniiin yrgelziin sakiuul imkidkeze, ene ambaarnuudiigi brigaaduudaar kubaaza ba sakiuuliin tula şalgag- dasan kolkooznigi olko.

MTS ba sovkooziin direegtornuud tereçelen kolkooziin pravleeni ba namiin yyryyd dol yrcsenii ambaa riigi karagçadiigi ba tariaanii baidaliigi kododoo çalgaka jabada liigi emkidkeke.

e) Kozomiin cagiigi sain zergiin tarilgaar kangakin tula, emkidkeliin talaar bekizesen kolkooziigi tasalza kolkoozuudaar yreisenii azaliigi өrgөdkөkiin kedөlmөri jabuulkiigi kizraigazyprav, kiztraagtar da MTS iin direegtornuu diigi ujalgalka

III Traagtariin paarka ba kedөө azaliin inventaariigi beledkeke.

1933 onii kabariin tarilgiin kuriaalgiin usaldal bolsonii en gol şaltagaani bol, traagta- paarkada muugaar beledkese- ba cag bolzortoo bişe, өbөliin bariin muu çanartaigaar zasa- klisenees bolson şuu.

amiin konfereenciin temdegle- bykii rajoonuudaar. MTS ba ooznuud bol, cag bolzortoni ain çanartaigaar zasabarilka өngөregçө ziliin zlşeenyy- oilgoson ygei.

Kizkomiin ba kizgaztariaala- n ulas tөriin tasagiin Baruun riin kizaariin traagtar zasabaril ukai meriicөөdө urisaniini n togtooliigiini saişaaza, na konfreenciin ujalgalkani, ki- in namiin emkinyyd bol ene gi MTM, MTS sovkooz ba oozniguudiigi elsyylen emkid , maartiin 1 kyrter zasabarilza geke, sain çanartaigaar zasaba n tula dooro biçegdesen jabuul uudiigi jabuulkiigi duradkana:

MTM iigi traagtor zasakiigi n eelzeegeenii kedөlmөri ulka;

Kotiin alban gazaranuudaas ba beriiin gararuudaas nemen M iin traagtar zasabarilka jaba ani tusalkiin tula inzineer, aniguudiigi ba şudalsan kө- eriçөdiigi ilgeke, tereçelen yiledberiiin gazaruudiigi eede traagtor zasabarilka daldani bodoto tuslamza өkiin kabaaduulka.

onfreenciin tuskai gaar temdegl kotiin namiin emkinyyd bol tereçelen kabariin tatilgada traag- tariin paarkad bol sain çanartai gaar beledkeke jabadalda kariuu- caka josotoi, iimees sovkooz ba MTS iin traagtor zasabarilka jaba dalda tusalka kereg bol edeneriin ceke ujalgani bolko;

c) Zasabariiin çanariigi deeşe- lyylkiin tula, kedөlmөriçөn kolkooz niguudiin zygees olon niitiin ki- nalta kiize, edenees çanariin tukai inspeegce emkidkeze, ede inspeeg cee bol, çanar ygei, braag kiike jabadaltai temeceke, sain çanartai traagtoriin zasabari kiikiigi çuala zorilgo bolgon tabika josotoi.

ç) Kizgazypravl ba arkomsovkoo ziin tөlөөlөgçiigi çukala beledkeliin (zapaacnii) çaastiigi açaza, mastir- skoi kyrter tyrgeer jabuulkiigi ujal galka;

d) Baigaliin şadariin ba Toom- skiin tөmөr zamiin direegce ba ulas tөriin keltesiigi ujalgakani, zasabariiin mastirskoida oşozo ja baa açaagi jabuulka tukai tuskai sanalaa tabiza, ene yjedeni iime zuram baiguulza, ene aşaa bol tyrgenii talaar buca aşaanuudaas tyrgeer kyrgegdeke josotoi geze ujalgalna.

3. Traagtariin paarkiigi zasaba- rilan kangakataigaa kamta, ene onii maarta negende MTS iin by- ke traagtarta çagtagaldag ba kol koozuudaar morinii inventaarnuu- diigi, zasabarilan dyyrgeke edener iigi brigaadanuudaar kubaarilan ede nde cag bolzorto sain çanartai gaar zasabarilkiigi kariuucalga daalgaka.

IV Morioo beledkeke tukai

Kabariin tarilgiigi amzaltataigaar өngөrgөkө jabadaliin negen çuka la şiidkekii jabadal bol, morinii kyçiigi sainaar beledkeke bolno. Kizaar dotor boldog niite yzegde lyyd bol morindo joson busaar kandadag tiigeed morioo karaka ba tyynee keregleke jabadal ton kai- karamzagyi baidag yzegdelyyd niite oloor yzegdedeg tula, namiin emkinyydiigi konfereenciin ujalgal kani, sovkooz ba kolkoozuudaar ene jababaliigi kubilgasan ygeigin namiin emkinyydiigi ujalgaka ba duradkakani:

a) Darui cagaa kedөlmөriçө mo ridiigi brigaad byride kabaaduulza moridiigi karaka ba keregleke ja- badalda ezegyi jabadaliigi gyiced usadkaka enyygeer kedөlmөri kii ze jabasan kolkooznigto daalgaza ba moriçontoi adali moridni baida liin tukai dyyren kariuucalgatai gaar kabaaduulka;

b) Mori karakiin tula ceke sain udaarnig kolkooznigiigi olko;

c) Kabariin tarilgiin yjede çuka la kereglegdeke tezeeliin foondii gi ilgaza kedөlmөriçө bydyyn te zeeleer kangaka ba ene tezeeliigi- ni brigaaduudta karuulkiigi өkө.

ç) Bykii tonog zebsegee morin byride kabaaduulan zasabari kiike;

d) Mori karagça ba brigaadiin kedөlmөriigi edenerte kabaadasan morinii baidalaas abça kedөlmөri- dөni cegnelte jabuulka;

e) Kolkooziin pravleeniiin zy gees kododoo kinaza şalgaza bai kiini zorilgoor 10 konog dotor ne- ge brigaaduudaar morinii jamar baidalda baisaniini şalgalta yzelge kiize baika.

1) Darui cagaa byke өbөçөn ba azal kiize çadaka ygei moridiigi ilgaza, tereçelen unagalka gyydte tuskai sanal tabiza, kolkooz sovkoo zuudaar tarilgiin ekilkede negeç өbөçөn ba azal kiike ygei moris baikagyi geze zorilgo tabin enyy- niigi sainaar karaza ideelyylke ke regtei.

Mori karaka ba ideelyylkiin ta- laar ulaan ceregiin turşalganuudii keregleke.

2, Byke rajoonii, kedөөgiin ba kolkooziin namiin yyryydte konfe reenciin duradkakani, niudarga- çuud ba kolkoozdo karça etegee- diin zygees kabariin tarilgiigi tasal duulkiin zorilgototoigoor tuskai oroldolgo kikeel gargaka / talani, kolkooziin yyryyd ba kolkooziin byke niitenyyd niudargan kolkooz do karça itegeediiin aaçiigi mori- doo sain kamagaalan seremzee deere baigunlkiigi duradkana.

V Azaliin emkidkel.

1. Konfereenciin temdegelk eni. kizaar dotor kolkooziin baiguulaltiin negen sula gazarni bolko azaliin emkidkel ton kangalta ygei, baidal- da baina geze temdeglene. Olonki kolkoozuudaar tөmөr azaliin zuram sakilga ygei, yiledberiin bairiin brigaad ygei, kododoo brigadiiruud sefgedeg, ba brigaadiin geşyyd gar- ça jabaçka, azaliin byteeciin noormo zөbөөr tabisan jabadal ygei.

Mozkom, kotkamundiigi, raiko muudiigi, ulas tөriin keltesyydiigi ba kolkooziin-gazariin oorgonuud- iigi konfereence ujalgalna:

a) Kolkooz bykende yiledberiiin brigaadiin jamar baidalda baisanii- ni şalgaka, edeneriigi emkidkeliin talaar bekizyylke ba kabariin taril- giin yjede 80% oos өcөөn bişe namiin geşyyd ba oroligçodiigi ba 90% oos өcөөn bişe byke kedөө giin komsomoolçuudiigi brigaad- uudaar ceke kedөlmөridө kabaad- uulan oruulka, edenriin abangaarda idebkiigi yiledberide kangaka.

b) Kolkooziin keregiigi medeke erkim sain udaaruig kolkoozçniigi brigadiirta debzyylke, brigadiiriigi celgeke jabadliigi rajoonii gazariin oorgonii medelgyigeer celgeke ygiigi kolkooziin pravleeniigi kori- ko ba ali bolko kemzee abça bri- gaadadaa brigadiiriin kөndiigi ba oroldolgo keçeeliigini bekizyylke.

c) Kenç bol kolkooziin provlee- niiin tyryylegçeç brigaaduudta ba brigaadta kedөlmөrilzө baisan tus- kai kolkoozniguudta brigadiiriin medel ygeigeer zakirkiigi kori- uzolko.

Janvaari fevraali sara dotor bri- gaaduudta, yiledberiiin gazar, yre- se, mori, tonog, inventaari busa- keregcelyydiigi өgçө yiledberiiin daabari baiguulka. Brigadiir ba byke brigaada bөl, brigaadada daa lgagdasan gazartaa kabariin taril- giin beledkel tarilgaa өngөrgөkө jabadaldani gyiced kariuucalga baiguulka.

Kizaarypravleeni bol, 10 kono- giin bolzor dotor sain kolkooziin turşalgiin yndesees azaliin bytee ciigi jikeeŗ ba bykii kedөlmөriөө okorkon cagaa өngөrgөzө kanga kaar zişee yzyylsen kedөlmөriiin byteeciin noormo kizaartaa bai- guulka. Fevraaliin 15 aas kozom bişe kolkooz byride kedөlmөriiin byteeciin noormo baiguulka ba enyyniigi rajoonii gazariin tasag juu ali MTSeer batalka.

Kolkoozuudaar tөmөr katuu zu- ram baiguulkiin tula, ali bolko niitiin sanaa meetod kereglezе ba loodori ba koroto sedkeleer zolbirigçed tukai gargasan SSRK- nii tөbiin gyicedkeke komiteediin gurbadugaar seeciin togtooliin jo- soor zakirgaanii kemzee abka me- teer eris katuu temeced jabuulka.

Sovkoozuud, kolkoozuud, bri- gaaduudiin koorondo өrgөnөөr soc meriicөө ton okorkon bolzor dotor kabariin tarilgiigi sainaar dyyrgekiin tula jabuulka, ene kө- dөlmөriigi iigeze emkidkeke joso- toi gebel busa sovkoozuudaar kol- koozuudaar ba brigaadtai meriisө- sөn meriisөөgiin erkim şatada bol- kiin tөgөө temeceze kedөlmөriçөn kolkooznig byken өөrtөө abasan ujalagiin tөlөө idebkiteigeer teme- ceke josotoi.

Kolkoozuudaar ba sovkoozuu daar ba brigaaduudaar soc. merii- sөөgiin jabaza baisanii tukai sai- nuudiigi deeşelyylen doogvoriigi şalgaka jabadal emkidkeke;

Sovkooz ba kolkooziin byke koliin gazarnuudta kedөөgiin zasagdasan baikiin tula, darui ca- gaa kedөөgiin bailkiin tula beled keliin kedөlmөridө orko.

Azaliin toogi brigaaduudta ba kolkoozçon byride tuskaidani na- riaar tabiza, brigaadiin kedөlmө riigi karuulsan pokazaatiliigi өdөr byri erke bişe kadaka.

Tarilgiin beledkeliin yjede ba ilangajaa tyynii jabazaa baika yjedeni ujalgata mete cag yrgelze brigaadiin yiledberiiin cuglaa tata za ba kaniin soniniigi gargaza baika.

VI Kaadriigi beledkeke ba olonii surguuli tukai.

Jikeken socialiis yiledberiiin teeknigiigi oilgoko jabadal bol, sovkooz ba kolkooziin kaadruu- diigi beledkeke ba selbin beledke- ke jabadalda sanalaa tabikiigi eri- ne. Mozkom, kotkomuud, raikom- uud, ulas tөriin keltesyyd ba kizga zariin ypravleeniigi konfereenciin ujalgalkani, kolkooz ba sovkooz- uudta mergezesen kaadaruudiigi beledkeke jabadaliigi өbөliin ca gaa өrgөnөөr keregleke ba olonii agrozooteeknigiin surguuliigi del geryylke, enyyniigi gyicedkekedee:

a) Jabaza baigaa traagtoriin me- kaaniguudiin, brigadiirnuud ba tragtoriistanuud, rajoonii ba kol- kooziin tyr surguuli, kolkooziin brigadiirnuudiin tyr surguuli busa nuudta udaarnig kolkoozniguud ba sovkooziin kedөlmөriçөdiigi ilgeze darui cagaa gyiced bolgon kangaka.

b) Ede tyr surguulinuudiigi ziiriin kedөlmөriөөr ba sain çanartai sur guuliaar kangaka;

c) Ene tyr surguulinuudiigi jab uulkataigaa kamta brigaaduudaar agroteeknigiin suralcalaliin dөkөrig emkidken olonii agroteeknigiin surguuli delgeryyleke ba olonii agroteeknigiin unçalga kiike, ene kedөlmөriigi brigaadiin tөsөbiin yndeseer baiguulza ba kabariin tarilgiin tukai kolkoozçon bykende tobço daabari өgçө ene kedөlmө riigi jabuulka;

ç) Kabariin tarilgiin beledkeliin ba өngөrgөkiin tukai asuudaliin olon nomuudiigi gargakiigi tyrge dkyylke.

d) MTS ba sovkoozuudiin өbөl iin surguuliigi өngөrgөkө jabadal dani tusa bolgon rajoonuudta mer gezeleini ilgekiigi kotiin namiin emkinyydiigi ujalgalka.

VII Ogoroodiin azaliigi delgeryylke

1 Ogoroodiigi delgeryylke jadadal bol, manai zyyn kizaarta tuiliin çukala udkatai baina, ene salbari tun sula ba ilangajaa yn- desetenii rajoonuudaar ton sula delgerçe baisaniini temdegleze, ene zilde sovkoozuud, kolkoozuud, koopkoozuud ba tereçelen tuskai- dani yiledberiiin kedөlmөriçөd, sovkooz kolkoozniguudiin koorondo ogorood erkilke jabadaliigi erki lkiigi eris kabilalta kiike.

Namiin tөb komiteedoor 60000 kedөlmөrigenii belenөrtө gargasan өmçөtө ogoroodiin azaliin tөsөbiigi өgөgyigeei ba ylyybçelen şudalkaz

a)1934 onii ogoroodiin tarilgiin gazariigi sovkooz,k olkooz, kopkoo kolkoozniguud ba өmçiin azaltani krisiigi narinai too byridke iigini tabiza ba kizaar dotoroo ba ga- duurç yresenii beledkeliigi kopi- raacaar delgeryylze ba yresenii azal erkilke treestiin şugamaar yre siigi tөsөbiin josoor şireze gyice- deer kangaka.

b) Ogoroodiin tarilgada yiledbe riiin beledkel jikedkeze (ogorood tarika gazar olzo, ba ogoroodiigi gemtelees kamaalka ali bolko ar ganuudiigi abka)

c) Jikeken oovoçiin urgaciigi abkiin jabadal bolko tulani ene zilde ogoroodiin suuri baiguulkiin tula kedөlmөri jabuulka (çigiira ba өөrөө usalagdaka busadiigi bai guulka) ene asuudal tukai teekni giin zaabari өkiigi kizgaz. yprav leeniigi ujalgalka;

ç) Kizaar dotoroo өөsөdiin yre senii baazaar ogotoodiinçistviigi kangakiin tula ene zilde tuskai yresenii azalta kolkooznuud tere- çelen kopkoozuud ba sovkooznuu daar yrese baiguulka.

d) Ogoroodiin azaliin tukai tus- kai nom oros ba buriaad kelen deere bolzortoni keblen gargaka jabadaliigi kangaka.

Dөngөlsөkө azal, Oorca, kopi raaca bol kedөlmөriçөniigi kanga ka bolon niitiin kooliigi saizaruul ka jabadalda ilangajaa (Çiremkoo va, Krasnojaarsk, Çite deere yde, Erkyy ba tөmөriin ruudanuudta tusatai tula kotkomuud raikomuu- diigi ede gazarnuudta kartaabka ba ilangajaa mangir tarika jabadal өrgөdkөdkөn kangaka ba gemte lees kamagaalka alabiigi jikeer erkilkiigi konfreence ujalgalna.

VIII Sovkoozuudiin tarilga tukai

Traagtariin paarka morinii kyce yrese inventaari busaduudiigi beled kekiin kamta sovkoozuudiin kaba riin tarilgiigi amzaltataigaar өngөr gөkiin şiidkekii gyicedkelni gebel, bolzortoni kedөlmөriçөnii kyceer kangaka jabadal bolno.

Enyynde namiin emki ulas tөriin keltes ba sovkooziin direegce tus kai sanalaa tabiza darui cagaa ka- bariin tarilgada emkiteigeer kedөl mөriçөnii kyce elsyylke gebel kol koozuudaar doogovor batalka mte teer ba ene talaarni sovkoozuuda- erkim tusalamza yzyylkiigi raikom ba MTS iin ulas tөriin keltesyydii gi konfreence ujalgalna.

Kedөlmөriçөdtө baira baidaliin ba amidaraliin taliigi ziiriin josoor bailgaza ba kedөlmөrildө kabaa- duulsan kolkoozniguudaar cagtani toocoogiini kiikiigi namiin emki, ulas tөriin keltes ba sovkooziin direegcnyydta konfereence kandana

IX çanariin ba tarilgiin bolzor tukai.

1. Sovkooz ba kolkoozuudiin tarilgiigi sain çanartaigaar өng rkiin tula, konfereenciin gol zorilgo tabi kani, (tarilgaa erte ba okorkon bolzorto tarika, gazaraa gynzygyi- giini togtomol josoor kakalka kedөө azaliin korotontoi temeceke ilanga- jaa, tariaa kajadag maşiiniigi zөb- өөr keregleke).

Kizaariin namiin emkiigi konfe- reenciin ujalgalkani gebel, tarilganii çanariin tөlөө temeceliigi tyryy jabagça mozo ba enyyniigi kizaariin turaşalgiigi dyyren keregleke ba enyyniigi niitiin çanariin inspeegceer kinaza kuuçanii dyriçelte kolkooznig өbөgөdөөr kolkoozuud brigaaduud koorondo urislamziin şalgalta kiike.

Konfreenciin toolkoni) bol,kang- altatai kedөlmөrilzө baisan kol- koozuud ertiin tariaanii kyltyyriigi 8 g өdөrtө tariza çadaka dyyren argatai ba bykii tarilgaa 12 15 өdөrtө dyyrgene,turşan garka,kyce- jee zөbөөr tabika karankiigaas karankii boltor kedөlmөrilkө gabş- agai kedөlmөriөөr ene bolzorto tarilgaa kizaariin byke rojoonuudta өngөrgөkiigi saitar şalgaza beled- kel kiikiigi bo mozkom, kotkom- uudiigi, ulas tөriin keltesyydiigi ujalgalna.

2. Dunda boolgo, Tataar ba bişe mozo kizaarnuudiin tereçelen zyyn sibiiriin zarim kolkoozuudiin ertes erte taridag tariaagi dyyrgesenii turşalgiigi toolon konfreenciin too lkoni bol,200 minganga akyrer ert ees erte tarilgiigi olonii azaliin tur- şalga bolgon jabuulka, enyyniigi tereelen kizaar dotoroo sovkooz kolkooziin delgerçe bykii tarilgada beledkel saintaigaar өngөrgөkө tukai mitiin şalgalta bolgon kere gleze jabuulka.

Ertees erte tarlganii teeknike ba emkidkeliin uçar udka tukai өrgө nөөr nomnol darui caga jabuulza ekilkiigi kizgazariin ypravleeni, kedөө azaliin ukaanii şalgalta kii- deg zurgaanuudiigi komfereence ujalgalna. Ertees erte tarilga өng- өrgөkedөө zөbөөr yndese ba kyrisenii talaar taaramzatai gazarta tarika jabadaliigi kangaka, konfereenciin zakikani, (deere tyr- gen katastai gazarta ba yrmese busa өbөsiigini salgagdasan bolon agra teeknigiin zaabariigi ton katuugaar dyyrgeze baina).

3, Kizaar dotor kolkoozuudaar өrgөn turşalga kiike jabadal ygei ene bol caaşadaa urgaciigi deeşe lyylke jabadalda tuiliin tusa bolko zyil aad ygei baina geze temdeg- leed kabariin tarilgiin yjede niitiin kedөlmөriiin yndeseer ba turşalga kiike jabadalda durataniigi olzo kolkozuudaar turçalgiin kedөlmөriii gi өrgөnөөr jabuulza kolkooz bri- gaaduudaar urgaciigi deeşelyylkiin zorilgodo tabiza turçakiin tula tus kai gazar tasalan өngөrgөkiigi by- kii namiin emki ulas tөriin keltes ba komsomooliigi konfereence ujal galna.

Enyyntee kamta өkөliin cagiigi kedөө azaliin zarim şalbarinuudiin yzeke duraniigi emkidkeke ba ol- ko jabadaliigi өrgөөr keregleke ge bel (şine agroteeknike traagtar ba maşiiniin surka bylgem sain yyl- teruin mal azaliigi cadaovo ogoroo diin busanuudiigi surka durtan teek nigiigi ezemden surkam bөlgөm geke metiigi emkiidkeke.

X Өmçiin seekteriin tarilgadaa beledkeke tukai.

Kabariin tarilgada өmçiin azal- tad ton kangalta gyigeer beledke- ze ba өmçiin azaliigi tookogyi ja badaliin yrgelzelza baisan tula byke namiin emkinyydiin ankaramzada sanalaa tabiza, konfereenciin ujal- galkani, byke namiin emkinyyd bol, өmçiin azaltanii kabariin taril ga beledkeke jabadalda sulasaçi ygei kөtөlbөri ba kinalta ba azal- çan өmçiin azaltanda bodoto tusa lamza kabariin tarilgiin beledkelde ni өkө inventaari zasabarilka em- kidkeke gm.)

Enyyntei kamta konfereenciin zaakani, byke namiin emkiiin çu- kala zorilgoni bol, niitiin kedөl- mөri jabuulsanii yndeseer ba kol- koozuudiin tarilgadaa amzaltatai- gaar beledkesen kiigeed ynençe sen өmçiin azaltaniigi kolkoozdo oruulka.

Daiçalagdasan, tiigebeç gyiced calaa ygei niudargaçuud, kolkooz da karça etegeedyyd zarim gazar- uudta kabariin tarilgiigi amzaltatai gaar өngөrkө jabadalda saad kii- kiigi oroldono. Tabigdasan zoril- giigi bolşoviig josoor dyyren gyi- cedkeke jabadal bol, kizaariin na- miin emkiiin sovkooziin kedөlmө riçөd ba kolkoozniguudiigi өrgө- nөөr elsyylze çadanaas bolno, ulas өriin ba yiledberiiin edeneriin ide bkiiigi berkeşeeliigi tuilaka, nidar gaçuudtai ba kolkoozdo karça ete geediigi temecelde zoriulan, sain çanartaigaar tarika ba tarilgaa ton okorkon cagaa erte өngөrgөzө ça- dasanaas bolno.

Byke namiin emki, ba komso- mool kedөlmөriçөn kolkooziin ide bkidiigi konfereenciin urikani bol, angiin seremziigi deeşelyylze, by ri jikeer eris çangaar kedөlmөrilө- zө, soc meriicөө ba gabçagaiçal- giigi jikeer jabuulan 1934 ondo ur gaciigi deeşelyylke talaar şiidkekii josoor tabiza kabariin tarilgiigi kangaka, enyynii yndeseer çukala salbaari bolko mal azaliigi oloşor uulan kөgzyylke ba gөegden koi- no jabasan Zyyn sibiir kizaariigi tyryy kizaar bolgoko, kolkooziigi bolşoviig bolgozo ba kolkooznigii gi çanga çadaltai bolgoko.

Kabariin tarilgiigi ba 1934 ondo kedөө azaliigi deeşelyylen şiidke- ke jabadalda gabçagaigaar өngөrgө kө jabadalda olon niitiigi elsyylke, Soc. meriiceedө soveed kolbooto respyybliigyydiin mozo kizaarnuu- diigi gebel, soveed Aaz, Baruun sibiir, Kazagstaan, Yraal, Dorono kizaar ba Jakuudiigi urika.